

... a na ziemi pokój ludziom dobrej woli

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia wszystkim mieszkańcom gminy Haczów i gościom składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Niech ten szczególny czas upłynie w pełnej miłości i nadziei rodzinnej atmosferze, a wzajemna życzliwość niech towarzyszy Państwu w każdym dniu nadchodzącego roku.

W imieniu samorządu gminy Haczów życzą:
Przewodniczący Rady Gminy Haczów Piotr Tasz
oraz Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel

Konkurs fotograficzny „Cztery pory roku w gminie Haczów”

Zapraszamy do drugiej edycji konkursu fotograficznego „Cztery pory roku w gminie Haczów – cudze chwalicie, swego nie znacie”. Wystarczy samodzielnie wykonać 4 prace fotograficzne przedstawiające architekturę charakterystyczną dla naszej gminy w czterech porach roku

Pierwsza edycja konkursu rozstrzygnięta!

Czytaj na str. 11

W tym numerze

11 Listopada	2
„Bogu na chwałę, ludziom na ratunek”	2
Narodowe Czytanie 2021	3
Drzewa miododajne	3
Życie kulturalne w Gminie Haczów	4
Wydarzenia kulturalne, w gminnej Bibliotece Publicznej w Haczowie ...	5
Stowarzyszenie „Razem dla Jasionowa”	6
Ludzie z pasją	7
Dzień profilaktyki w SP w Haczowie i rozstrzygnięcie konkursu plastycznego... 8	8
„Miejsce na mapie”	8
Zakończenie roku szkolnego	9
III Bieg Lotnej	10
Samoloty ppłk. Józefa Meneta	12
Wywiad z Posłem na Sejm RP Panem Piotrem Uruskim	15
Inwestycje 2021	18
Plac rekreacyjny w Haczowie	19
Informacja dotycząca pomocy finansowej	20
Sukces Emilii Cisowskiej	20
Gmina dobra do życia ...	21
Stanowisko Rady Gminy Haczów w sprawie obwodnicy Miejsca Piastowego	21
Wyniki konkursu foto. „Cztery pory roku w gminie Haczów”	22
Przewodnik po programie czyste powietrze.....	22-23
Krzyżówka dla seniora ...	24
„Krzyżówka dla dzieci” rozstrzygnięcie	24

Mszą świętą w intencji Ojczyzny, w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Haczowie rozpoczęły się gminne obchody 103. rocznicy Odzyskania Niepodległości. Po mszy św. wszyscy uczestnicy, na czele z pocztami sztandarowymi i Orkiestrą Dętą przemaszzerowali ulicami Haczowa. Delegacje złożyły kwiaty pod pomnikami: Sługi Bożego księdza Marcina Tomaki, w miejscu pamięci dla uhonorowania Haczowiaków zamordowanych w Miednoje w 1940 roku oraz poległych w I i II wojnie światowej. Wiązanki oraz znicze złożyli: Wójt Gminy Haczów wraz z panią Beatą Pańko Dyrektorką Szkoły Podstawowej w Jasionowie oraz panią Dorotą Smoleń Prezesem Ochotniczej Straży Pożarnej w Jasionowie, Przewodniczący Rady Gminy Haczów z delegacją radnych, w imieniu Posła na Sejm RP Piotra Uruskiego kwiaty złożył Wiceprzewodniczący Rady Gminy Haczów pan Andrzej Błaż, delegacja Polskiego Stronnictwa Ludowego i Radnego Sejmiku Województwa Podkarpackiego pana Dariusza Sobieraja, Koło Weteranów i Rezerwistów

11 LISTOPADA

Wojska Polskiego z Jasionowa, delegacja uczniów ze Szkoły Podstawowej w Haczowie oraz Drużyna Harcerska „Płomyki” z Haczowa.

Następnie uczestnicy obchodów udali się do gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Haczowie,

gdzie odbyła się uroczysta akademii przygotowana przez uczniów Szkoły Podstawowej z Jasionowa oraz koncert utworów patriotycznych w wykonaniu Orkiestry Dętej „Hejnał” z Haczowa.

MM

„BOGU NA CHWAŁĘ, LUDZIOM NA RATUNEK”

W dniu 18.09.2021 roku obchodziliśmy 85-lecie jednostki OSP Malinówka. Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą w kościele parafialnym pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Malinówce. Po nabożeństwie poczet sztandarowy, pododdział składający się ze strażaków Ochotniczej Straży Pożarnej w Malinówce wraz z Orkiestrą Dętą z OSP Jasionów i zaproszonymi gośćmi przemaszzerowali na plac znajdujący się przy Domu Ludowym, gdzie odbył się uroczysty apel. Druh Wiesław Szuba przedstawił zarys historyczny jubileuszowej jednostki, a orkiestra dęta odegrała hymn związkowy. Podczas uroczystości wręczono odznaczenia wyróżniającym się strażakom i osobom zasłużonym dla ochrony przeciwpożarowej. Uchwałą Prezydium Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej druhowie z OSP Malinówka odznaczeni zostali złotym medalem: dh. Marian Tasz, dh. Jan Leczek, srebrnym medalem: dh. Mirosław Kielar, dh. Janusz Szuba, dh. Krzysztof Szuba, brązowym

medalem: dh. Robert Rajchel, dh. Łukasz Czubski. Odznaką Wzorowy Strażak odznaczeni zostali dh. Jakub Surmacz, dh. Mateusz Kielar, dh. Sebastian Szul. Za wzorowe wypełnianie obowiązków wyróżniony został dh. Jakub Śniezek, który otrzymał pamiątkową Statuetkę. Honorowi druhowie oraz członkowie MDP otrzymali pamiątkowe statuetki.

Wśród zaproszonych gości byli m.in. Poseł na Sejm RP Piotr Uruski, Wicestarosta Powiatu Brzozowskiego Jacek Adamski, Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel, Prezes Powiatowy ZOSP RP Edward Rozenbajgier, Komendant PSP Brzozów St. bryg. Krzysztof Folta, Przewodniczący Rady Gminy Haczów Piotr Tasz, Dyrektorka Szkoły Podstawowej w Malinówce Iwona Pelczarska, Proboszcz Parafii Malinówka Lesław Pelc, sołtys wsi Malinówka Roman Kielar, Prezes Spółki Leśnej Lesław Śniezek oraz Prezes Koła Gospodyń Wiejskich w Malinówce Irena Chrobak.

MM

NARODOWE CZYTANIE 2021

W tym roku lekturą X. jubileuszowej edycji Narodowego Czytania była „Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej. W gminie Haczów mogliśmy usłyszeć ten utwór w wielu miejscach. Gminna Biblioteka Publiczna w Haczowie wraz z filiami, do wspólnego czytania zaprosiła dzieci i młodzież ze szkół podstawowych wraz z nauczycielami, przedstawicielami władz samorządowych, Koło Gospodyń Wiejskich, członków Dyskusyjnego Klubu Książki, Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku oraz przedstawicieli amatorskiej grupy teatralnej JoSe. Sposób w jaki „odczytali” dzieło zachwycał słuchaczy, którzy mogli poczuć się jak w prawdziwym teatrze i lepiej zrozumieć ten ponadczasowy utwór.

W Szkole Podstawowej w Jabłonce Polskiej, Trześniowie i Malinówce odbyły się szkolne akcje Narodowego Czytania połączone z ciekawymi konkursami zorganizowanymi przez nauczycieli. Uczniowie mogli zdobyć tytuł Mistrza Ortografii, Dykcji, Pióra czy Artystycznej Interpretacji lub wykazać się talentem plastycznym wykonując kapelusze Pani Dulskiej. Podczas

szkolnych akcji utwór czytali zaproszeni goście i nauczyciele.

Zwycięzcy poszczególnych konkursów dostali atrakcyjne nagrody ufundowane przez Wójta gminy Haczów.

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Malinówce wzięli udział w warsztatach plastycznych obejmujących lekcje języka polskiego oraz pracę biblioteki szkolnej. Wszyscy uczniowie otrzymali pamiątkowe pieczęcie.

Dodatkowo, na godzinach wychowawczych zostały przeprowadzone

zajęcia podejmujące tematykę wybranych wartości moralnych, co miało przyczynić się do zwrócenia uwagi na bardzo ważne w życiu kwestie dotyczące właściwych zachowań wobec innych.

Uczniowie pozostałych szkół naszej gminy także uroczystie obchodzili jubileuszową edycję Narodowego Czytania biorąc udział we wspólnym czytaniu zorganizowanym przez gminną Bibliotekę Publiczną.

MM

Drzewa miododajne

Gmina Haczów otrzymała 30 sztuk sadzonek drzewek w ramach programu „Sadzenie drzew i krzewów miododajnych, sposobem na ochronę bioróżnorodności w województwie podkarpackim”. To już siódma edycja kampanii informacyjno-edukacyjnej samorządu województwa „Rola pszczół miodnych w zachowaniu bioróżnorodności w rolnictwie”. W jej ramach samorządy i pszczelarze otrzymali sześć tysięcy sztuk drzew i krzewów miododajnych. Kampania finansowana jest ze środków Samorządu Województwa Podkarpackiego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. W naszej gminie sadzonki lipy, klonu i robinii akacjowej ozdobią plac rekreacyjny w Haczowie.

MM

Życie kulturalne w gminie Haczów

Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Haczowie prowadzi działalność w zakresie propagowania kultury i edukacji kulturalnej, jednocześnie starając się organizować atrakcyjne dla mieszkańców formy aktywności. Efektem tego był cieszący się dużą popularnością, piknik rodzinny, który w tym roku odbył się w dwóch edycjach. Podczas pierwszej z nich, 13 czerwca 2021 roku, mimo niesprzyjającej pogody, rodziny z dziećmi skorzystały z darmowych atrakcji i świetnie bawiły się w parku przy GOKiW w Haczowie. Druga edycja, na zakończenie lata, miała miejsce 12 września. Tego dnia pogoda była już bardzo łaskawa,

a piknik po raz kolejny cieszył się dużym zainteresowaniem mieszkańców gminy Haczów. Oprócz dużej ilości atrakcji dla dzieci, rodziny bawiły się przy dźwiękach zespołu „Kwarta Czyste’y”.

Z początkiem nowego roku szkolnego, w gminnym Ośrodku Kultury i Wypoczynku w Haczowie rozpoczęły się zajęcia edukacyjne dla dzieci. Od wielu lat w Ognisku Muzycznym swoje umiejętności gry na instrumentach doskonalić mogą uczniowie szkół z terenu gminy Haczów. W tym roku zorganizowane zostały zajęcia gry na instrumentach klawiszowych, gitarze oraz instrumentach dętych.

Inną formą aktywności dla dzieci są zajęcia plastyczne, prowadzone przez

Zajęcia taneczne

ZUMBA

Ognisko Muzyczne

Piknik rodzinny

Zajęcia plastyczne

instruktora panią Renatę Czerwińską. W małych, bardzo kreatywnych grupach dzieci realizują różnorodne formy artystyczne, rozwijając przy tym wyobraźnię i zdolności manualne.

Po roku przerwy do oferty gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Haczowie powróciły zajęcia taneczne. Grupa taneczna, prowadzona przez profesjonalnego instruktora tańca, rozwija się w bardzo szybkim tempie, osiągając raz po raz swoje małe sukcesy.

Od początku października GOKiW organizuje również zajęcia taneczne dla dorosłych. W każdym tygodniu, w środy, o godzinie 19.00 pod okiem trenera odbywają się zajęcia ZUMBY, poprawiające pracę mięśni, równowagę, krążenie i pomagające kształtować sylwetkę.

Po dłuższej przerwie, spowodowanej sytuacją epidemiologiczną, działalność przy GOKiW w Haczowie wznowił Klub Seniora „Aktywny Senior”. Spotkania klubu odbywają się w każdy czwartek, w godzinach od 9.30 do 12.00. Seniorzy spędzają czas bardzo aktywnie, m. in.: wspólnie go-

tują, wykonują artystyczne robótki ręczne, poznają ciekawych ludzi, jeżdżą do kina i zwiedzają najciekawsze zakątki naszego regionu.

W październiku ponownie została otwarta dla mieszkańców siłownia w budynku gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Haczowie. Można z niej korzystać trzy dni w tygodniu: w poniedziałek, środę i piątek w godzinach od 16.00 do 19.00.

Obecnie GOKiW prowadzi nabór do nowopowstałego zespołu mażorettek, które pod okiem profesjonalnego i wykwalifikowanego trenera będą uczyć się sztuki tańca marszowego a w przyszłości występować przy dźwiękach Orkiestry Dętej „Hejnał” oraz reprezentować gminę Haczów na przeglądach i festiwalach tanecznych.

Zapraszamy wszystkich mieszkańców gminy Haczów do korzystania z bogatej oferty kulturalnej gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Haczowie.

Maria Rygiel
Dyrektor GOKiW
w Haczowie

Zdjęcia: Archiwum GOKiW

Szanowni Państwo!

Redakcja „Gazety Gminnej w Haczowie” zaprosiła nas do współpracy w zakresie relacjonowania wydarzeń kulturalnych, odbywających się w gminnej Bibliotece Publicznej w Haczowie.

W związku z powyższym z ogromną przyjemnością dzielimy się z Państwem tym, co udało nam się zrealizować, pomimo trwającej pandemii i jej zgubnych skutków. Cieszymy się, ponieważ jeszcze nie tak dawno nie mogliśmy spotkać się z bliskimi, nie latały samoloty, zamknięte były szkoły, uczelnie, kawiarnie, restauracje, kina, teatry, był nawet taki moment, że nie mogliśmy wyjść do parku lub lasu.

Oto najciekawsze wydarzenia. W 2021 roku w gminnej Bibliotece w Haczowie założyliśmy „Kącik poetycki”, który obecnie działa w wersji online. W „Kąciku poetyckim” zamieszczamy utwory lokalnych poetów, amatorów, ale nie tylko, zdarza się bowiem, że przesyłają nam swoje wiersze osoby spoza naszej gminy. Zauważamy i pragniemy docenić oraz pokazać osoby, które mają twórcze, czytelnicze i poetyckie pasje. Prezentacja przybrała charakter cykliczny, bowiem raz w miesiącu zamieszczamy wybrany utwór.

Z ogromną radością informujemy również, że gminna Biblioteka Publiczna w Haczowie wydała debiutancki tomik wierszy pt. „Gołębi na rynku nikt już nie karmi” autorstwa pani Małgorzaty Kaczkowskiej.

Pani Małgorzata pochodzi z Jabłonicy Polskiej, a obecnie mieszka i studiuje w Krakowie. Wybrała kierunek: Digital Design, gdzie rozwija wrodzone zdolności artystyczne. Od najmłodszych lat interesuje się literaturą, sztuką i fotografią. Jako stała i wierna czytelniczka Biblioteki brała udział w różnego

rodzaju konkursach literackich i poetyckich na terenie miejscowości i nie tylko.

W roku 2014 została wytypowana do ogólnopolskiego konkursu poetyckiego im. Stanisławy Kopiec „O lubeński dzwon” i została laureatem w najmłodszej kategorii wiekowej.

W 2013, wraz z kolegami i koleżankami z Jabłonicy Polskiej, brała udział w ogólnopolskim konkursie literackim i fotograficznym „Smaki życia: słodko kwaśny”. Pani Małgorzata zdobyła główną nagrodę za pracę pt. „Tajemnice żywota w prostym kadrze”.

Pozwoliłam sobie nieco przybliżyć sylwetkę artystyczną pani Małgosi, aby pokazać, że nic nie dzieje się ot tak sobie. Jak sama mówi: *pracuję nad tym, aby na końcu drogi nie została rozliczona za zakopane talenty...*

Dziękujemy wszystkim, którzy wspierali nas przy wydawaniu książki, wyrażając tym samym przekonanie, że pomagając młodej, lokalnej, utalentowanej młodzieży przyczyniamy się do rozwoju kultury i promocji naszych małych ojczyzn.

Z ogromną przyjemnością informujemy, że gminna Biblioteka w Haczowie wraz z filiami brała udział w projekcie pn. „Sieć na kulturę” w podregionie krośnieńskim. Zaplanowane szkolenia odbywały się według ściśle ustalonych schematów

w formie online na platformie Microsoft Teams.

Głównym celem projektu „Sieć na kulturę” jest:

Podniesienie kompetencji i kwalifikacji cyfrowych pracowników gminnych samorządowych instytucji kultury (GSIK) poprzez organizację szkoleń oraz dostęp do materiałów edukacyjnych.

Rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży w wieku 10-18 poprzez prowadzenia atrakcyjnych i perspektywicznych zajęć.

Wyposażenie placówek GSIK w sprzęt niezbędny do organizacji zajęć i warsztatów.

Szkolenia w formie zajęć online zostały przeprowadzone w dwóch filiach bibliotecznych: Jabłonica Polska i Jasionów.

Wybrany temat szkolenia to: „Bezpieczne zachowania w sieci”.

Koordinatorce tego projektu, czyli pani Marzena

Kielar i pani Monika Filak, zostały wcześniej przeszkolone przez pracowników Fundacji Wspierania Zrównoważonego Rozwoju w ramach wybranej ścieżki tematycznej i bardzo sprawnie zorganizowały grupę do przeprowadzenia zajęć.

Biblioteka pozyskała w ramach przeprowadzonego projektu nowy sprzęt komputerowy – 6 laptopów, które zostaną rozdysponowane na poszczególne filie biblioteczne w celu modernizacji sprzętu komputerowego.

Ponadto kontynuujemy działanie Dyskusyjnego Klubu Książki i spotkań autorskich. W 2021 roku nasze biblioteki odwiedzili pisarze, historycy i podróżnicy: pani Sylwia Trojanowska, pan Roman Pankiewicz i pani Iwona Kienzler. Dziękujemy wszystkim pracownikom, przyjaciółom bibliotek oraz ludziom dobrej woli, którzy widzą potrzebę rozwijania i utrwalania nawyków czytelniczych.

**Grażyna Serafin
Dyrektor gminnej Biblioteki
w Haczowie**

INFORMACJA

Od 2 sierpnia 2021 r. są wydawane nowe dowody osobiste z odciskami palców oraz z podpisem posiadacza dowodu osobistego. Dzięki temu dowody osobiste są bardziej bezpieczne.

WAŻNE!

- ✓ Jeśli Twój dowód osobisty jest nadal ważny – nie musisz go wymieniać.
- ✓ Złożenie wniosku o dowód osobisty (pobranie odcisków palców) oraz odbiór dokumentu (potwierdzenie tożsamości) wymaga wizyty w urzędzie.
- ✓ Jeśli Twoje dziecko nie ukończyło 12 lat, wniosek o dowód dla córki lub syna możesz złożyć elektronicznie.

Nowy dowód posiada wszystkie dotychczasowe funkcje dowodu osobistego – potwierdza Twoją tożsamość i obywatelstwo oraz uprawnia do przekraczania granic niektórych państw.

Odciski palców są zamieszczane w warstwie elektronicznej dowodu osobistego.

Odciski palców nie są pobierane od:

- dzieci poniżej 12. r. życia;
- osób, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe.

Natomiast jeżeli pobranie odcisków palców jest tylko chwilowo niemożliwe (np. z powodów medycznych), wtedy wydawany jest dowód osobisty bez odcisków palców – ważny 12 miesięcy.

Odciski palców są przechowywane w Rejestrze Dowodów Osobistych wyłącznie w celu wydania dowodu osobistego.

Odciski są automatycznie usuwane z Rejestru:

- w momencie odebrania dowodu przez obywatela lub
- gdy obywatel nie odebrał dowodu w ciągu 90 dni od daty wydania (czyli daty personalizacji zamieszczonej w dowodzie).

Podpis jest zamieszczany w warstwie graficznej dowodu osobistego każdej osoby, która ukończyła 12. r. życia.

Podpisu nie będzie w dowodzie osoby, która nie może złożyć podpisu.

Okres ważności dowodów osobistych

Wydawane od 2 sierpnia 2021 r. dowody osobiste są ważne przez:

- 10 lat – dla osób od 12. r. życia;
- 5 lat – dla osób od 12. r. życia;
- 12 miesięcy – dla osób, od których chwilowo nie można pobrać odcisków palców.

Stowarzyszenie „Razem dla Jasionowa”

Zabytki są częścią naszej historii i ważną kategorią dziedzictwa. Pogłębiają poczucie przynależności do danego środowiska oraz związanej z nim tradycji i kultury. Niestety, czas często działa na ich niekorzyść. Z biegiem lat niszczej i tracą swoje piękno. To od nas zależy, czy będziemy je ratować, dając w ten sposób szansę kolejnym pokoleniom na utrwalanie pamięci o tym, co przeminęło. By potencjał zabytków został w pełni wykorzystany i aby jak najdłużej miały one wpływ na kształtowanie lokalnej tożsamości, muszą być zachowane we właściwym stanie i w dobrej kondycji technicznej.

Cel ten od lat przyświeca Stowarzyszeniu *Razem dla Jasionowa*, które od początku swej działalności zakłada promowanie dobrych wzorców opieki nad zabytkami. Angażuje się też, a nawet inicjuje przedsięwzięcia dotyczące renowacji dawnych obiektów miejscowej architektury i sztuki.

Przykładem takiego działania było czynne włączenie się członków Stowarzyszenia w renowację dziewiętnastowiecznego nagrobka księdza Jana Bardzika, pochodzącego z Odrzykonina, a będącego proboszczem parafii Jasionów w latach 1887-1913. Ksiądz Jan na trwałe wpisał się w historię regionu i znany jest wszystkim, którzy choć w małym stopniu interesują się lokalną historią. Odnowy nagrobka podjął się dr Mariusz Wrona krakowski konserwator i wykładowca na Akademii Sztuk Pięknych Wydziału Konserwacji i Restauracji Rzeźby Kamiennej, Stiuku i Ceramiki. W jego ocenie stan grobowca był zły, na całej powierzchni pomnika występowały liczne ubytki, obłuzowane były łączenia kamieniarskie, a całość odchyłała się od pionu, w wyniku destabilizacji ławy fundamentowej.

Powierzchnia kamienia była zabrudzona i w niektórych miejscach występowały nieestetyczne uzupełnienia masą betonową. Jednym słowem, grobowiec wymagał natychmiastowych prac konserwatorskich, tym bardziej, że w ocenie naukowca stanowił cenny i wartościowy zabytek na terenie parafialnego cmentarza, posiadający wysoki poziom artystyczny, walory historyczne, kompozycyjne oraz technologiczne.

Po zdemontowaniu wszy-

stkich elementów składowych nagrobka, przewieziono je do pracowni konserwatorskiej, gdzie zostały objęte profesjonalnymi zabiegami renowacyjnymi. Przy demontażu zabytku aktywnie pomagali członkowie Stowarzyszenia *Razem dla Jasionowa*. Oni także, pod nadzorem konserwatorskim, wykonali nową ławę fundamentową pod nagrobek. Fundusze na renowację pochodziły z darowizn oraz ze środków pozyskanych od ludzi dobrej woli

na rzecz Stowarzyszenia. Dodatkowym zasileniem dla sfinansowania renowacji było 4 tysiące złotych, które Stowarzyszenie przeznaczyło na ten cel, a kwota ta była Nagrodą Wójta Gminy Haczów przyznaną organizacji za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Inicjatywa była długofalowa, ale w końcu, po wielu miesiącach konserwacji, pięknie odnowiony grobowiec powrócił na swoje miejsce.

Ten pierwszy odrestaurowany nagrobek na jasionowskim cmentarzu stał się impulsem do tego, by w przyszłości podejmować kolejne tego typu działania, tym bardziej, że na miejscowej nekropolii jest jeszcze wiele zabytków, które należy poddać pracy konserwatorskiej, jak choćby neogotycka kaplica Dzieduszyckich.

Zabytki dla mieszkańców Jasionowa są ważne, a ich odnowa stanowi nie lada wyzwanie. Potwierdza to fakt, że renowacja nagrobka nie była pierwszą inicjatywą ratującą relikty przeszłości zachowane na terenie wsi. Wcześniej odnawiane były np. zabytkowe stacje Drogi Krzyżowej z cennymi dziewiętnastowiecznymi grafikami. Dla Stowarzyszenia *Razem dla Jasionowa* dbałość o spuściznę minionych pokoleń nie jest tylko statutowym zapisem. Członkowie szerzą tę ideę namacalnie przez czynne angażowanie się w prace konserwatorskie i przez ugruntowywanie wśród miejscowej ludności wiedzy o minionych czasach oraz dokonaniach przodków. Czyniąc to z pełną świadomością, pozostawiają dla przyszłych pokoleń coś, co ma szansę znowu przetrwać kolejne stulecia i nie ulec zapomnieniu.

Jadwiga Rajtar-Żaczek

Ludzie z PASJĄ

W naszym kąciku „Ludzi z pasją” dziś pani Urszula Graboń opowiada o swoim zamiłowaniu do fotografii.

Czym jest dla mnie fotografia?

Najlepszym aparatem fotograficznym jest ludzkie oko.

„Aparat fotograficzny jest nie tylko przedłużeniem oka, ale również umysłu. Może widzieć ostrzej, dalej, bliżej, wolniej i szybciej niż oko. Może ujrzeć niewidzialne światło. Dzięki niemu możemy zobaczyć przeszłość, teraźniejszość i przyszłość.”

Wynn Bullock

Fotografia daje ogromne możliwości. Pozwala mi zapamiętać chwile, obrazy, wydarzenia i zawsze wracać do nich kiedy tylko chcę. Chociaż nie możemy zatrzymać czasu to robienie zdjęć trochę pomaga uporać się z przemijaniem. Zdjęcia stają się pamiątką, a czas, który spędzam z aparatem, staje się pięknym wspomnieniem. To dla mnie relaks, czas tylko dla mnie, który jest odskocznią i sprawia mi dużo radości. Folder moich zdjęć są pełne ujęć z wycieczek, moich bliskich, pupili, ale przede wszystkim po prostu otaczającej mnie natury – w formie mikro i makro.

„Na każdym spacerze w naturze człowiek otrzymuje znacznie więcej niż szuka.”

John Muir

To właśnie na spacerach najczęściej fotografuję. Czasami spontanicznie, bo okolica, w której mieszkam, daje mi takie możliwości. Sarny za oknem, wilcze ślady, skrzydlaci goście przy domowym karmniku – pełno mam tutaj modeli. Innym razem poszukując konkretnych ujęć razem z moim szoferem – oj tak, wiele wspólnych kilometrów w podróży z moim mężem, który wsparciem i towarzystwem podziela moją pasję.

„Nie potrzeba budzika. Budzi mnie moja pasja”.

Eric Thomas

Co jeszcze mnie zachwyca w fotografii? Poranne wyprawy by uchwycić wschód słońca, „polowanie” na gwiazdy lub inne wyjątkowe momenty, jakie chce nam podarować matka natura. Chciałabym tą pasją zarażać innych, tak jak ja zostałam zachęcona przez naszego rodzinnego fotografa ze Śląska – Mirka Wąsińskiego, którego prace możecie zobaczyć na jego stronie internetowej lub profilu Facebook: Mirosław Wąsiński Fotografia. Dobrze jest mieć w życiu coś co się kocha, coś co nas pozytywnie napędza. W naszej rodzinie chyba mamy gen fotografa, pasjonata i bardzo mnie to cieszy, że razem możemy spędzać czas z bliskimi i wymieniać się ujęciami, które uchwyciliśmy. Szukajcie swojej pasji – tego nam dzisiaj trzeba. Czegoś dobrego dla siebie.

Urszula Graboń

Dzień profilaktyki w Szkole Podstawowej w Haczowie i rozstrzygnięcie konkursu plastycznego

„Szczęśliwa rodzina bez używek i przemocy”

15 października 2021 r. w Szkole Podstawowej w Haczowie odbył się Dzień Profilaktyki, którego celem było kształtowanie pozytywnych norm i wartości społecznych, a także promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, nikotyny, narkotyków czy dopalaczy, przemocy fizycznej i psychicznej. Po rozpoczynającej dzień lekcji wychowawczo-profilaktycznej uczniowie udali się na wspaniałe wycieczki po terenach naszej miejscowości. Młodsze klasy z nauczycielami wyruszyły na piesze wędrówki w kierunku lasu,

a grupy starszych uczniów na szlaki Nordic Walking. Przy pięknej pogodzie można było podziwiać wspaniałe widoki i bezpiecznie spędzić czas w grupach rówieśniczych. Po powrocie

do szkoły, na wszystkich czekały smaczne pierogi przygotowane przez panie z haczowskiego Koła Gospodyń Wiejskich.

Punktem kulminacyjnym dnia, było rozdanie nagród uczestnikom konkursu plastycznego pt. „Szczęśliwa rodzina bez używek i przemocy” promującego odpowiednią postawę wobec własnego zdrowia i relacji w rodzinie oraz rozwijającego świadomość o zagrożeniach uzależnieniami. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody ufundowane przez Wójta gminy Haczów.

Justyna Terlecka

„Miejsce na mapie”

28 maja w Brzozowie odbyło się uroczyste rozdanie nagród w powiatowym konkursie „Miejsce na mapie” organizowanym przez Zespół Szkół Budowlanych dla uczniów klas ósmych.

Zadaniem ósmoklasistów było przygotowanie prezentacji multimedialnej, w której mieli zaprezentować trasę pomiędzy miejscem zamieszkania, a ZSB w Brzozowie, następnie na tej trasie należało pokazać i opisać obiekty sportowe lub miejsca o ciekawych walorach przyrodniczych, budynki o charakterze zabytkowym i współczesnym.

Uczennica Szkoły Podstawowej w Haczowie – Emilia Terlecka wykazała się doskonałą wiedzą merytoryczną o środowisku lokalnym oraz umiejętnościami informatycznymi i zdobyła I miejsce. Otrzymała wspaniałe nagrody rzeczowe oraz pamiątkowy dyplom. Listy gratulacyjne otrzymali – opiekun i dyrektor. Gratulujemy!

Justyna Terlecka

Zakończenie roku szkolnego

„Nie oczekujcie od dnia tego,
co mogą dać jedynie lata.
Ale nie zapominajcie,
że lata składają się z wielu dni,
dlatego postanówcie,
że nie zmarnujecie ani jednego dnia.”

– Johan Michael Sailer

Podsumowaniem roku szkolnego 2020/2021 było wręczenie nagród Wójta gminy Haczów za szczególne osiągnięcia w nauce, sporcie, twórczości i działalności artystycznej. W tym roku uroczystość odbyła się w Gminnym Ośrodku Kultury i Wypoczynku w Haczowie. Pan Wójt Gminy Stanisław Jakiel wraz z panią Dyrektorką Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych Gminy Haczów panią Grażyną Wdowiarz gratulowali najzdolniejszej i ambitnej mło-

dzieży bardzo wysokich wyników w nauce, wzorowego zachowania i szczególnych osiągnięć w olimpiadach i konkursach związanych z zainteresowaniami uczniów i ich planami na przyszłość. Wśród najzdolniejszych, którzy dumnie reprezentowali poszczególne szkoły działające na terenie naszej gminy znaleźli się: Daria Guzior i Emilia Kaczor ze Szkoły Podstawowej w Haczowie, Szymon Kwolek z Jabłownicy Polskiej, Amelia Przybyła z Jasionowa, Emilia Haznar ze Szko-

ły w Malinówce, Patrycja Krawiec ze Szkoły w Trześniowie oraz Anastazja Rojek reprezentująca Szkołę Podstawową we Wzdowie. Uczniowie odebrali nagrody w obecności dyrektorów szkół oraz przybyłych w ich zastępstwie nauczycieli.

Poza indywidualnymi nagrodami pan Wójt wręczył czeki o wartości 1.000 zł. dla klas, które zdobyły tytuł „Najlepszej klasy” w roku szkolnym 2020/2021. Otrzymała nagroda pieniężna, którą odebrali przewodniczący wzorowych klas, z pewnością umożliwi uczniom

wspólne, atrakcyjne spędzenie czasu. W szkołach w Jasionowie, Malinówce, Trześniowie i Wzdowie wyróżnienie otrzymały klasy IV, natomiast w pozostałych szkołach najlepsze okazały się klasy VI – w Jabłownicy Polskiej i VI A w Haczowie.

Na ręce Dyrektorów Szkół pan Wójt i pani Dyrektorka SAPO złożyli kwiaty i podziękowania dla wszystkich nauczycieli za cały rok wyłożonej pracy, trud włożony w wychowanie młodego pokolenia, w tym szczególnie wymagającym czasie epidemii.

MM

III Bieg Lotnej

W niedzielę, 8 sierpnia 2021 r. odbył się „III Bieg im. Lotnej Kompanii Szturmowej por. Stanisława Maczka oraz Haczowskich Bohaterów walk o Niepodległość Polski 1918-1921”, marsz oraz Bieg „Piątka Wyżykowskiego”, których celem było upamiętnienie Lotnej Kompanii Szturmowej, Haczowskich Bohaterów Walk o Niepodległość Polski 1918-1921, upamiętnienie rodaka haczowskiego, odkrywcy miedzi, a także popularyzacja kultury fizycznej, zdrowego trybu życia oraz biegania jako jednej z form aktywności fizycznej, promocja wspólnych działań na rzecz lokalnej społeczności oraz promocja gminy Haczów.

Podobnie jak w roku ubiegłym, swoje możliwości sprawdzali biegacze i zawodnicy Nordic Walking na trasie 12 oraz 5 kilometrów. Na starcie stanęło łącznie 148 zawodników: 81 uczestników biegu na 12 km, którzy wykonali rundę honorową po ulicach Haczowa dopingowani przez ustawionych na trasie mieszkańców, 52 zawodni-

ków biegnących na trasie 5 km i 15 zawodników Nordic Walking pokonujących w tym roku trasę 5-cio kilometrową.

W tym roku po raz pierwszy swój bieg miały dzieci, które w zależności od wieku pokonywały od 200 do 1000 m na terenie stadionu w Haczowie. Każde dziecko zarejestrowane do biegu, które ukończyło bieg, otrzymało medal i wspaniałą nagrodę: najmłodsi pluszaki, a starsi

piłki do siatkówki podpisane przez zawodników Asseco Resovi. Nagrody dla dzieci ufundowała Fundacja PGE. W związku z dużą ilością chętnych dzieci zorganizowane zostały dodatkowe biegi dla dzieci, które także mogły sprawdzić się na różnych dystansach. Te dzieci otrzymały pamiątkowe medale i nagrody ufundowane przez Gaz System. Najlepsi zostali uhonorowani na podium dyplomami i nagrodami, które wręczył Wójt Gminy Haczów.

Nagrody dla zwycięzców biegu ufundowali, jak co roku, niezawodni sponso-

rzy: „Apteka pod Dębami”, Sklep „Ella”, Studio Fryzur „Paulina”, JARTEX, Sklep „Groszek”, Sklep „Alta”, Firma Stimo, „Uzdrowisko Rymanów”, Game Studio, MARMA Polskie Folie, Nowy Styl, Dworek Weselny Bzianka, Sklepy Latkiewicz, BlueMed Centrum Fizjoterapii, Huta Szkła SABINA, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, Cukiernia Joasia, Hurtownia Igmara Jasło, Jaś Wędrowniczek, Biuro Plus, Pol Bud Haczów, Pizzeria Lastoria, Sellprint, Firma Wulkanex oraz Stacja Paliw Jasionów. Nagrodę specjalną ufundowaną

przez dr Jerzego Kuczmę i gabinety lekarskie Holi-med dla najlepszego biegacza i biegaczki z gminy Haczów wywalczyli: Paulina Szurlej i Szymon Królicki.

Wszyscy zawodnicy po dotarciu na metę otrzymali pamiątkowe medale wykonane przez Warsztaty Terapii Zajęciowej w Haczowie, a najlepsi zostali nagrodzeni statuetkami i nagrodami, które wręczał zaproszony na wydarzenie Poseł na Sejm RP Adam Śnieżek, będący jednocześnie sponsorem nagród głównych oraz Wójt Gminy Haczów Stanisław Jakiel.

Aby wszyscy bezpiecznie dotarli do mety trasę zabezpieczali strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych z Haczowa oraz Malinówki, a niezawodni harcerze z Drużyn „Płomyki” z Haczowa i „Białe Kraki” ze Wzdowadekorowali uczestników medalami oraz podawali spragnionym wodę na trasie i na mecie biegu. Zgromadzeni na wydarzeniu mogli uczestniczyć w pokazie sprzętu wojskowego przywiezionego przez 35. Batalion Lekkiej Piechoty Sanok 54. Kompania Lekkiej Piechoty, 5. Batalion

Strzelców Podhalańskich, a przedstawiciel Wojskowej Komendy Uzupelnień w Sanoku zachęcał młodzież do wstąpienia w szeregi Wojska Polskiego. Największe wrażenie na najmłodszych zrobiło szukanie za pomocą wykrywacza metali ukry-

tych słodczy. W namiocie Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM dzieci mogły zobaczyć ciekawe eksperymenty oraz wygrać upominki. Oprawę muzyczną zapewniły dzieci z ogniska muzycznego, a dla tych którzy lubią posłu-

chać dźwięków instrumentów dętych, koncert zagrała Orkiestra Dęta „Hejnał” z Haczowa.

Wydarzenie przyciągnęło miłośników sportu, którzy zachwyceni urokami okolicy mogli po biegu zwiedzić XIV-wieczny zabytkowy kościół.

Fundacja PGE wsparła organizację III Biegu Lotnej

III edycja Biegu Lotnej była wyjątkowa. Zgromadziła wielu biegaczy i kibiców. Po raz pierwszy w biegach wystartowały dzieci, które otrzymały pamiątkowe medale i nagrody. Dziękujemy Fundacji PGE za przekazanie darowizny, a tym samym wsparcie realizacji tego ważnego dla naszej społeczności wydarzenia.

Samoloty ppłk. Józefa Meneta

9.

MiG 15 – samolot żołnierz

Bieżący odcinek cyklu: „Samoloty ppłk. Józefa Meneta” poświęcony jest samolotom MiG 15 i 17 wywodzącym się z biura konstrukcyjnego MiG, którego nazwa pochodzi od pierwszych liter nazwisk głównych konstruktorów (Mikojana i Guriewicza). Spod ręki tych konstruktorów wyszły znane, ale niedocenione samoloty Mig-1 i 3. Były to najszybsze radzieckie myśliwskie pierwszego okresu II wojny światowej. Przekroczono na nich prędkość 600 km/h, co stawiało je w światowej czołówce ówczesnych samolotów myśliwskich. Kolejnym z udanych samolotów tego biura konstrukcyjnego był MiG – 9, pierwszy seryjny samolot ZSRR z napędem odrzutowym (oblatany w 1946 r.). Następne udane konstrukcje to opisywane w bieżącym odcinku MiG 15 i 17, oraz MiG 19 – pierwszy radziecki naddźwiękowy samolot myśliwski oraz seria kolejnych udanych naddźwiękowych samolotów myśliwskich MiG 15,19,21,23,25,27,29,31, aż do współczesnego MiG-a 35. W styczniu 1941 w biurze konstrukcyjnym (jak i całym sowieckim przemyśle lotniczym) wprowadzona została zasada, że samoloty myśliwskie oznaczane będą numerami nieparzystymi, a pozostałe parzystymi. Dotrwała ona do dnia dzisiejszego. Bohater bieżącego odcinka został skonstruowany w 1947 r. Pierwszy prototyp oblatano w 1948 r. Nowy samolot wpisywał się w nowoczesną w okresie powojennym koncepcję samolotu ze skrzydłem skośnym, którego prekursorem i niekwestionowanym liderem w tym zakresie była niemiecka szkoła aerodynamiki. Osiągnięcia niemieckich specjalistów były zaczynem, na którym bezpośrednio po zakończeniu II wojny światowej budowano poddźwiękowe samoloty bojowe po obu stronach żelaznej kurtyny. Inspiracją do ich powstania był udany niemiecki odrzutowiec Messerschmitt Me- 262 Schwalbe (jaskółka), który pod koniec II wojny światowej był bardzo groźnym przeciwnikiem alianckich samolotów. Nowoczesne technologie oraz tworzący je niemieccy konstruktorzy zostali przejęci po II wojnie światowej przez koncerny zachodnie jak i sowieńców. W owym czasie był to swoisty wyścig o prymat i dominację technologiczną, której brakowało fabrykom zbrojeniowym po obu stronach żelaznej kurtyny. Dla ZSRR podstawowym problemem w owym czasie był brak nowoczesnych silników odrzutowych. Zdobyte na terenie Niemiec i montowane w pierwszych powojennych radzieckich samolotach odrzutowych silniki Junkers Jumo 004 oraz BMW 003 weszły już w kres swoich możliwości technicznych. Rodzime konstrukcje były jeszcze w próbach. W związku z powyższym zdecydowano się na zakup silników na zachodzie Europy. Wiodącym producentem silników odrzutowych w owym czasie była wtedy Wielka Brytania. Zakupiono tam 50 silników znanej firmy Rolls Royce, które szybko i bez skrupułów skopiowano, wprowadzono do masowej produkcji pod oznaczeniem RD-45 i RD-500 (skrót RD – *rieaktivnyj dwigatiel*). Posiadając nowoczesny napęd ZSRR przystąpił do budowy nowej generacji samolotów z napędem odrzutowym o nazwie MiG 15. Samolot w trakcie produkcji poddawany był ciągłym modernizacjom. Zmiany dotyczyły m.in. konstrukcji kadłuba, zwiększenia mocy silnika, zmieniając jednocześnie jego nazwę na WK-1. Tak powstała wersja Mig 15 bis. W naszym kraju pierw-

Samoloty MiG 15 oraz MiG 15 UTI w trakcie pokazów lotniczych, Gdynia Aerobaltic rok 2021 źródło: zbiory własne.

sze samoloty z produkcji radzieckiej pojawiły się w lipcu 1951 r. Wzbudziły duże zainteresowanie pilotów oraz personelu naziemnego. Przemysłana i funkcjonalna konstrukcja umożliwiała sprawną obsługę samolotu. Po rozłączeniu tylnej części kadłuba uzyskiwano swobodny dostęp do napędu, który czterech mechaników wymieniało w niespełną godzinę. Realna obecność tego samolotu, jego osiągi wzbudziły duże zainteresowanie po drugiej stronie żelaznej kurtyny. W 1953 r. w dniu 5 marca (w dniu śmierci Stalina) por. pil. Franciszek Jarecki podczas lotu szkolnego wprowadził samolot na duńską wyspę Bornholm. W pościg ruszyły cztery radzieckie MiG-i, ale nie udało się im go zestrzelić. Po szczęśliwym lądowaniu por. Jarecki przez Danię, Wielką Brytanię dotarł do USA, gdzie przekazał władzom amerykańskim cenne informacje na temat radzieckiej i polskiej strategii lotniczej. Samolot po gruntownym sprawdzeniu zwrócono Polsce. Zaostrzenie sytuacji politycznej na świecie w tym wybuch wojny w Korei spowodowały, że ZSRR zdecydował się na uruchomienie produkcji MiG-a poza granicami ZSRR. Począwszy od 1952 r. samoloty myśliwskie MiG15 były produkowane na radzieckiej licencji w Czechosłowacji oraz w Polsce w zakładzie WSK Mielec pod oznaczeniem Lim -1 (licencyjny myśliwiec 1). Później zastąpiły je MiG 15 bis w oznaczeniu Lim 2. W latach 1954-56 polski przemysł lotniczy wyprodukował na podstawie licencji 500 MiG-15bis pod nazwą Lim-2. Wszystkie dostarczono polskiemu lotnictwu myśliwskiemu. Dla polskiego przemysłu lotniczego był to potężny zastrzyk nowych technologii, który pozwolił na unowocześnienie bazy produkcyjnej oraz wyszkolenie na najwyższym poziomie kadry pracowników. Nabyte doświadczenie zaprocentowało przy produkcji następcy piętnastki tj. MiG-a 17. Trzeba podkreślić, że nasze obecne województwo ma niekwestionowany udział w produkcji tych samolotów. To właśnie na Podkarpaciu, w Mielcu rozpoczęto jego licencyjną produkcję pod oznaczeniem Lim -1, a później Lim – 2. W Rzeszowie podjęto produkcję silnika WK-1 A pod nazwą Lis-2 (licencyjny silnik) . Łącznie

w lotnictwie polskim służyło ponad 1000 samolotów tego typu w kilku wersjach i wariantach. MiG 15 oraz wersje Limów miały dla państw socjalistycznych bardzo duże znaczenie. Były skuteczną osłoną przed penetrującymi ich terytoria samolotami państw NATO. Nad Polskę nadlatywały one znad Bałtyku. W Czechosłowacji do pierwszego starcia z lotnikami wrogiego bloku militarnego doszło w marcu 1953 r. Jeden z samolotów amerykańskich stacjonujących w bazie w RFN został zestrzelony. Nierzadkie były też przypadki zmuszania do lądowania obcych samolotów naruszających przestrzeń powietrzną. MiG 15 zwalczały też innych intruzów. W latach pięćdziesiątych z terytorium RFN wypuszczano nad kraje socjalistyczne balony z ulotkami propagandowymi i aparaturą szpiegowską. Większe balony były zestrzeliwane, mniejsze niszczone skrzydłem samolotu. Właściwości lotno-taktyczne MiG-a oraz jego jakość stały się bezpośrednią przyczyną ogłoszenia konkursu na lekki poddźwiękowy samolot państw NATO, który byłby samolotem równorzędnym dla MiG-a 15. Lista użytkowników tego samolotu w tamtym czasie była bardzo długa. Wykorzystywały je siły: Algierii, Albanii, Angoli, Afganistanu, Bułgarii, Chińskiej Republiki Ludowej, Czechosłowacji, Egiptu, Finlandii, Gwinei, Indonezji, Iraku, Jemenu, Kambodży, KRLD, Kuby, Madagaskaru, Mali, Maroko, Mongolii, Mozambiku, Nigerii, NRD, Pakistanu, Polski, Rumuni, Syrii, Somali, Sri-Lanki, Sudanu, Tanzanii, Ugandy, Węgier, Wietnamu i ZSRR. Trudno dziwić się tak dużemu zainteresowaniu, gdyż samolot MiG-15 należał do rodziny najlepszych w tym czasie samolotów myśliwskich na świecie. Był znaczącym osiągnięciem w dziedzinie techniki lotniczej, jednym z pierwszych na świecie odrzutowców wyposażonych w skrzydła o dużym skosie. Prostota i efektywność zastosowanych rozwiązań umożliwiła wykorzystanie MiG-a 15 nawet przez kraje o stosunkowo niskiej kulturze technicznej. Wraz z amerykańskim North American F-86 „Sabre” i francuskim „Mystere” należał do czołówki najnowocześniejszych i najlepszych samolotów lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku. W kodzie NATO otrzymał nazwę: „Fagot” Brał udział w wielu konfliktach zbrojnych z przełomu lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Największą sławę zdobył podczas wojny koreańskiej, tocząc podniebne boje z lotnictwem alianckim. Pod wieloma względami przewyższał swojego głównego przeciwnika tj. amerykańskiego F-86 Sabre. Posiadał dobrą prędkość wznoszenia, doskonałe możliwości manewrowe oraz silne uzbrojenie, które było bardzo efektywne w zwalczaniu amerykańskich bombowców B -29. Jednak MiG-i w rękach pilotów koreańskich w bezpośrednich starciach z F-86 Sabre często im ulegały ze względu na słabe wyszkolenie pilotów. Trudno się temu dziwić, gdyż amerykański personel latający składał się w większości z weteranów II wojny światowej. Pomimo istotnych zalet i dobrych właściwości lotnych konstruktorzy Biura Doświadczalno-Konstrukcyjnego Mikojana i Guriewicza rozpoczęli prace nad modernizacją myśliwca MiG-15bis w celu powiększenia prędkości maksymalnej przy niezmiennym napędzie. Jedyną drogą do tego celu było zastosowanie skrzydła i usterzenia o większym kącie skosu. Pozostawiono niezmienny przód kadłuba, wydłużono jego tył o 90 cm, w dolnej tylnej części zastosowano płetwę w celu poprawy stateczności. Zastosowano nowe, o większej powierzchni, hamulce aerodynamiczne, pozostawiono także dotychczasowe uzbrojenie. W trakcie produkcji zmodernizowano silnik WK-1, który dysponował większym rezerwowym (okresem między naprawami). Te modyfikacje spowodowały nieoficjalną zmianę nazwy samolotu na MiG-17 A. Samoloty te przeszły chrzest bojowy w październiku 1956 r. podczas operacji „Muszkietier”, obejmującej działania interwencyjne w rejonie Kanału Sueskiego połączonych sił

Samolot MiG 15 (pokazy lotnicze, Gdynia Aerobaltic 2021 r.),
źródło: zbiory własne

Samolot MiG 15 ze zbiorów Muzeum Lotnictwa Polskiego
w Krakowie, źródło: zbiory własne

Samolot MiG 15 – widok od przodu, ze zbiorów Muzeum
Lotnictwa Polskiego w Krakowie, źródło: zbiory własne

zbrojnych angielsko-francusko-izraelskich. W czerwcu 1967 r. brały udział w wojnie izraelsko-egipskiej, jako samoloty myśliwskie i szturmowe. Izrael stał się posiadaczem dwóch zdobycznych syryjskich samolotów MiG-17F, które wylądowały na jego terenie z powodu błędu nawigacyjnego pilotów. Prawdopodobnie jeden z samolotów był wyproduk-

wany w Polsce. Zdobyte samoloty były intensywnie testowane przez Izraelczyków oraz USA. Jeden z nich, pod koniec lat 1980-tych, powrócił do Izraela. Obecnie znajduje się w zbiorach muzeum Izraelskich Wojsk Lotniczych w Hatzerim. Niezwykle pochlebną opinię wystawił samolotowi amerykański generał Robin Olds, który stwierdził: „... jest to samolot bardzo niebezpieczny, jego zdolność manewru jest wprost fantastyczna”. Polski pilot płk. Ryszard Grundman, który w licznych lotach osobiście poznał jego walory, chwalił go za silne uzbrojenie, dużą uniwersalność, stateczność, dobrą zwrotność szczególnie w figurach pionowych. Zaliczył go do najlepszych samolotów tej klasy na świecie. W Polsce wprowadzenie samolotu MiG-17 na uzbrojenie zbiegło się z rozpoczęciem jego licencyjnej produkcji. W 1955 roku ZSRR przekazał do Polski pełną dokumentację produkcyjną MiG-17F i silnika WK-1F. Produkcja myśliwca, nazwanego Lim-5 rozpoczęła się w listopadzie 1956 roku w zakładach WSK w Mielcu. Silnik samolotu był wytwarzany w Rzeszowie pod oznaczeniem Lis-5. W końcu lat 50. podjęto w Polsce prace nad modyfikacją samolotu Lim 5 celem przekształcenia go w samolot myśliwsko-szturmowy. W pracach uczestniczył ppłk. Józef Menet jako pilot oblatywacz. Po długich próbach i koncepcjach ostateczna produkcja samolotu pod oznaczeniem Lim-6 ruszyła początkiem 1963 r. Samolot wyposażono w dodatkowe zbiorniki paliwa na podwieszeniach pod skrzydłami, bomby oraz wyrzutnie niekierowanych pocisków rakietowych. Był on przystosowany do działań taktycznych w bezpośrednim współdziałaniu z wojskami lądowymi, używano go również do atakowania bliskiego zaplecza nieprzyjaciela, niszczenia jego środków łączności i transportu. Uzbrojenie raketowe oraz silne uzbrojenie strzeleckie czyniło go skutecznym środkiem zwalczania broni pancernej. Dobre własności pilotażowe, duża prędkość maksymalna i pułap pozwalała mu na wykonywanie zadań szturmowych bez osłony samolotów myśliwskich oraz na wykonywanie samodzielnych zadań myśliwskich. Produkowana była również wersja rozpoznawcza wyposażona w lotniczy aparat fotograficzny zamontowany w kadłubie samolotu. Były to ostatnie samoloty bojowe produkowane w polskich zakładach. Co prawda czynione były próby przekonania Rosjan do produkcji w Polsce wchodzącego końcem lat 50. nowoczesnego samolotu myśliwskiego MiG 21. Jednak brak zaufania władzy sowieckiej do nowego kierownictwa polskiego rządu (po październiku 1956 r.) spowodował, że licencji nie sprzedano. N. Chruszczow – pierwszy sekretarz KC KPZR polskie nalegania na zakup licencji skomentował: „jeśli wszyscy chórem zapewnicie, że zachowacie tajemnicę, ja wam i tak nie uwierzę”. Tak skończyły się ostatecznie marzenia i próby produkcji nowej generacji myśliwca w kraju. Ostatecznie wszystkie Lim-y wycofano z uzbrojenia polskiego lotnictwa na początku lat 90. Część z nich została sprzedana. Zakupiły je między innymi muzea, w których do dziś stanowią cenne eksponaty. Liczne egzemplarze znalazły się również w USA oraz w Chinach. Po wyremontowaniu dopuszczono je do lotów. W Polsce również nie zapomniano o tych ciekawych samolotach. Dwa Limy w ostatnich latach dzięki staraniom miłośników lotnictwa otrzymały drugie życie. Jeden z nich to SB Lim 2 – wersja MiG-a 15 UTI – wersji szkolnej, drugi to Lim 2 wersja jednomiejscowego myśliwskiego MiG-a 15. Pieczołowicie odrestaurowane, będące obecnie własnością Fundacji Eskadra cieszą oko entuzjastów lotnictwa na krajowych i zagranicznych pokazach lotniczych. W Polsce po raz pierwszy publicznie wystąpiły razem na pokazach lotniczych Lotos Gdynia Aerobaltic, które odbyły się w sierpniu br. na lotnisku w Gdyni – Kosakowo. Kończąc stwierdzić należy, że rodzina samolotów MiG 15/17 była bardzo udana i rozpowszechniona na całym świecie. Dzięki

Samolot MiG 15 – widok od przodu widoczne uzbrojenie strzeleckie (działka) ze zbiorów Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, źródło: zbiory własne

prostej konstrukcji, dobrym osiągom i łatwemu pilotażowi zdobyła powszechne uznanie i zasłużone miejsce w historii konstrukcji lotniczych. Cieszy również fakt, że nasze województwo miało w tym niekwestionowany udział.

PODSTAWOWE DANE TAKTYCZNO-TECHNICZNE:

MiG 15 MiG 17

Rozpiętość: 10,08 m, 9,63 m

Długość: 10,11 m, 11,26 m

Masa startowa: 4.987 kg, 6.286 kg

Maksymalna prędkość: 1075 km/h 1145 km/h

Pułap: 15500 m, 16600 m

Zasięg: ze zbiornikami dodatkowymi 1505 km, 1980 km.

Uzbrojenie (MiG 15/17):

3 działka; działka N37 kal. 37 mm, z prawej strony kadłuba, dwa działka NR 23 kal. 23 mm

z lewej strony kadłuba,

uzbrojenie bombowe bomby o łącznym ciężarze 500 kg.

(MiG 17 lim 6 myśliwsko-szturmowy)

3 działka; działka N37 kal. 37 mm,

z prawej strony kadłuba,

dwa działka NR 23 kal. 23 mm z lewej strony kadłuba,

uzbrojenie bombowe bomby o łącznym ciężarze 100 kg.

Dwie wyrzutnie niekierowanych pocisków rakietowych

Mars 2 każda z 16 pociskami, lub wyrzutnie raket

na zewnętrznych pylonach, lecz zwykle

były one zajęte przez dodatkowe dwa zbiorniki paliwa pojemności po 400 l.

Silnik (MiG 15)

turbinowy silnik odrzutowy WK-1 o ciągu 2700 kG,

silnik (MiG 17)

turbinowy silnik odrzutowy WK-1F

o ciągu 3380 kG, z dopalaczem.

Opracował: Piotr Sabat. Zdjęcia własne

Wywiad z Posłem na Sejm RP Panem Piotrem Uruskim

o tym, co udało się pozyskać dla naszej gminy i o ciekawej pracy regionalnego polityka

- Chcąc przybliżyć nieco sylwetkę Pana Posła Piotra Uruskiego naszym czytelnikom, zacznę od tego, że ma Pan bogate doświadczenie samorządowe...

Tak, już podczas studiów historycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie przeszedłem wszystkie szczeble studenckiego życia samorządowego: od władz ogólnouniwersyteckich po Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Po powrocie do rodzinnego Sanoka działałem w zarządzie Rady Dzielnicy Zatorze. W 2006 roku z listy Prawa i Sprawiedliwości z sukcesem startowałem do Rady Powiatu Sanockiego, gdzie spędziłem dwie kadencje. Byłem także wiceburmistrzem Sanoka. Mój start w wyborach do Sejmu w 2015 roku był naturalną konsekwencją tej drogi.

- Rząd zмага się z problemami

na wielu płaszczyznach, jakie wg Pana są dla niego zadania priorytetowe?

W mojej ocenie są dwa priorytetowe zadania. Po pierwsze – w związku z trwającym i narastającym w ostatnim czasie kryzysem migracyjnym wywołanym przez reżim Łukaszenki – obrona polskiej granicy, będącej jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej. To kwestia naszego bezpieczeństwa, a zatem wartość nadrzędna. Musimy sprostać temu zadaniu, chociaż śledząc ostatnie wydarzenia mogę pokusić się o stwierdzenie, że dzięki konsekwentnym działaniom polskiego rządu i doskonałej pracy polskich służb mundurowych jesteśmy już bliżej rozwiązania tej patowej sytuacji na polsko-białoruskiej granicy.

Drugie zadanie, przed którym stoimy, to zahamowanie wzrostu cen i przeciwdziałanie drożyznie, która

pojawiła się na skutek następstw gospodarczych związanych z pandemią. W wielu miejscach na całym świecie miały miejsce lockdowny, co spowolniło gospodarkę oraz spowodowało przerwanie łańcuchów dostaw. To wszystko sprawia, że mamy znacznie utrudniony powrót do stanu sprzed pandemii. Na szczęście zdążyliśmy zareagować. Niedawno rząd ogłosił tarczę antyinflacyjną. Już w drugiej połowie grudnia wdrożona zostanie obniżka cen paliw, dzięki obniżeniu wysokości akcyzy. Paliwa będą również zwolnione od podatku od sprzedaży detalicznej. Te rozwiązania mają obowiązywać przez okres pięciu miesięcy. Ale to nie wszystko. Obniżony zostanie także podatek VAT na gaz ziemny z poziomu 23 do 8% i energię elektryczną z 23 na 5%. Na to czekali Polacy i rząd odpowiada na te potrzeby. Nie wiem, czy to pozwoli

Jednym z ważniejszych wyzwań i jednocześnie istotnym projektem była obwodnica Sanoka, która służy całemu regionowi i Bieszczadom

w pełni ustabilizować sytuację (pewnie nie), ale na pewno ułatwi wielu rodzinom i przedsiębiorcom przetrwanie tego kryzysowego momentu. Sytuacja jest na bieżąco monitorowana i jestem pewien, że rząd będzie podejmować wszelkie niezbędne i przewidziane prawem decyzje, aby gospodarka w Polsce możliwie jak najmniej ucierpiała.

- Co Pan, jako Poseł, sądzi o sytuacji na naszej granicy z Białorusią i Ukrainą? Czy obywatele powinni się obawiać o swoje bezpieczeństwo? A jak ocenia Pan sytuację z perspektywy historyka?

Jak wspominałem przy okazji poprzedniego pytania, sytuacja na polsko-białoruskiej granicy jest wywołana przez reżim Łukaszenki, sterowany z Moskwy. Myślę, że dzięki stanowczej reakcji polskiego rządu, dzięki bezpośrednim działaniom straży granicznej, wojska i policji, a także dzięki polskiej dyplomacji, nasi obywatele nie powinni obawiać się o swoje bezpieczeństwo. Przynajmniej na razie. Z perspektywy historyka muszę zauważyć jedną rzecz. Osobiście mocno niepokoi mnie fakt, że rząd Niemiec rozmawia z Łukaszenką – który nie jest przecież uznawany za prezydenta Białorusi – nad naszymi głowami. My-Polacy mamy już pewne doświadczenia, kiedy Niemcy z Rosjanami rozmawiali o naszych granicach poza naszymi plecami. I chyba przyzna Pani, że nie są to przyjemne skojarzenia. Krótko mówiąc: nic o nas bez nas. Ale jestem przekonany, że obronimy naszą granicę jako granicę Polski i zewnętrzną granicę Unii Europejskiej.

- To już druga Pana kadencja jako Posła, wcześniej był Pan samorządowcem, jak wspomina Pan tamte czasy i jak z perspektywy lat ocenia Pan obecny samorząd?

Z samorządem mam związane bar-

dzo dobre wspomnienia. Był to dla mnie okres kilkunastu lat zbierania niezwykle cennych doświadczeń, dzięki którym teraz – z punktu widzenia posła na Sejm – o wiele lepiej rozumiem zadania samorządów, wiem z jakimi problemami borykają się burmistrzowie, wójtowie i sołtysi.

Z perspektywy czasu zauważam, że starsi samorządowcy mają „wyrobioną markę”, są doświadczeni, znają ich lokalne społeczności i wybierając na kolejne kadencje dają dowód, że akceptują ich działania. Wśród grupy nowych, młodych wójtów i burmistrzów również jest wielu dobrze zapowiadających się samorządowców. Niemniej jednak zdarzają się miejscowości, gdzie nowe władze wybrano pod wpływem emocji, kampanii w mediach społecznościowych lub zmęczenia dotychczasowym włodarzem. Z rozmów z ludźmi wynika jednak, że są mocno rozczarowani i myślę, że w naszym regionie będzie przynajmniej kilka zmian na stanowiskach wśród tych samorządowców, którzy nie sprawdzają się. Społeczeństwo ocenia nas przede wszystkim po wynikach naszej pracy, ale zwraca uwagę na dostępność, na to jak traktujemy ludzi, a zdarza się, że rzeczywistość mija się z tym, co widniało na sloganach wyborczych.

- Jakże dla Pana, jako Posła, było największe wyzwanie podczas pracy poselskiej?

Tych wyzwań było mnóstwo. Ale doskonale pamiętam początek pierwszej kadencji, kiedy wyzwaniem było niejako ocalenie Autosanu przed upadłością i całkowitą likwidacją. Na tamten moment w moim rodzinnym Sanoku było to zdecydowanie priorytetowe zadanie. Po około pół roku w Autosanie zagościła ówczesna pani premier Beata Szydło i Polska Grupa Zbrojeniowa kupiła upadającą fabrykę. Udało się wtedy utrzymać

produkcję i miejsca pracy oraz rozpocząć mozolny proces odbudowy i unowocześnienia zakładu. Obecnie jest jeszcze dużo do zrobienia, ale Autosan posiada w swojej ofercie dobrze oceniany przez kontrahentów autobus gazowy. W ofercie jest także w autobus elektryczny i niedawno prezentowany na targach w Kielcach autobus wodorowy, co świadczy o możliwościach i wiarygodności zakładu. Obecnie zakład realizuje zamówienie na 90 sztuk autobusów przegubowych dla Warszawy.

Jednym z ważniejszych wyzwań i jednocześnie istotnym projektem była obwodnica Sanoka, która służy całemu regionowi i Bieszczadom. Nie sposób również zapomnieć o drodze Via Carpatia, której budowę, jako parlamentarzysty z naszego regionu, bardzo mocno wspieraliśmy.

- Bierze Pan czynny udział w pozyskiwaniu pieniędzy dla naszego regionu. Jakie inwestycje mające wpływ na życie mieszkańców naszego powiatu uważa Pan za najważniejsze?

Są to, przede wszystkim inwestycje infrastrukturalne, bo na nie jest największe zapotrzebowanie i to o tego typu działania zabiegają najczęściej mieszkańcy. W zeszłej kadencji byłem członkiem sejmowej Komisji Infrastruktury, co znacznie ułatwiło mi wspieranie działań będących w zakresie Ministerstwa Infrastruktury i podlegającej mu Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych. Tylko ignoranci nie będą zauważać ogromnych postępów w zakresie poprawy bezpieczeństwa, jakości dróg i infrastruktury w naszym regionie odkąd rząd Zjednoczonej Prawicy zaczął zasypywać powstałą przepaść między wielkimi ośrodkami miejskimi, a Polską powiatowo-gminną. W tym aspekcie naprawdę widać zmiany na lepsze.

Jednak najważniejszą centralną inwestycją, do której trwają przygotowania, jest ogromna farma fotowoltaiczna, która będzie funkcjonowała na terenie gminy Haczów. Inwestycja będzie realizowana przez Polską Grupę Energetyczną PGE Energia Odnawiana. Wraz z wójtem Haczowa Panem Stanisławem Jakielem odbyliśmy w tej sprawie liczne spotkania z wiceprezesem ds. inwestycyjnych PGE Energii Odnawianej Panem Mariuszem Iskierskim oraz dyrektorami wykonawczymi, a także dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Panem Wojciechem Wdowikiem. Będzie to inwestycja, dzięki

Najważniejszą centralną inwestycją, do której trwają przygotowania, jest ogromna farma fotowoltaiczna, która będzie funkcjonowała na terenie gminy Haczów.

której pola – często leżące odłogiem – zostaną zagospodarowane, a ich właściciele uzyskają środki z dzierżawy. Za użytkowanie tych ziem zapłaci PGE Energia Odnawialna. Rozmiar tej inwestycji sprawia, że jest ona strategiczna dla regionu. Przy sprzyjających okolicznościach, planowana powierzchnia wynosić będzie kilkaset hektarów, co stawia ten projekt wśród największych inwestycji tego typu w naszym kraju.

Poza tym, wspomnę jeszcze o inwestycjach w infrastrukturę sportową. Jako członek sejmowej Komisji Sportu również mam swój udział w wspieraniu budowy lub poprawy jakości obiektów sportowych, na których dzieci, młodzież i dorośli mogą rozwijać swoje sportowe pasje.

- Jakiego wsparcia w najbliższym czasie może jeszcze oczekiwać samorząd naszej gminy?

Jak do tej pory, rządowe wsparcie dla samorządu gminnego w Haczowie w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych wyniosło ponad 2 mln zł. Z kolei, w ramach pierwszej edycji naboru wniosków w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, gmina Haczów uzyskała kwotę ponad 7 mln zł na budowę sieci wodociągowej w miejscowościach Haczów, Jabłonica Polska i Malinówka. Nie jest tajemnicą, że przygotowujemy kolejne transze rządowego wsparcia w ramach Polskiego Ładu, co ponownie zasili

kasę lokalnych samorządów znacznymi kwotami. W tej sprawie jestem w kontakcie z wójtem gminy Panem Stanisławem Jakielem, a także przewodniczącym rady gminy Haczów Panem Piotrem Taszem, z którymi współpraca układa się bardzo dobrze. Swoją radą, wiedzą i doświadczeniem dzieli się ze mną również starosta brzozowski kilku kadencji i były wicewojewoda krośnieński Pan Zygmunt Błaż, za co serdecznie dziękuję.

Jak wygląda praca Posła, kiedy miejsce zamieszkania oddalone jest od miejsca pracy o prawie 400 km?

Działalność poselska to inny wymiar pracy, chyba nieporównywalny z działalnością samorządową. Myślę, że blisko połowę czasu z uwagi na prace Sejmu, komisji sejmowych i zespołów parlamentarnych, w których biorę udział, spędzam w Warszawie. Wyjazdy zdarzają się również w związku ze zgłaszanymi przez samorządowców potrzebami z regionu, w ramach których przyjeżdżamy do stolicy w celu pozyskania środków na potrzebne inwestycje. Z kolei, soboty i niedziele spędzam zazwyczaj na uczestnictwie w różnego rodzaju uroczystościach i spotkaniach w całym regionie. Cieszą mnie zaproszenia włodarzy, doceniam ich pamięć i, w miarę możliwości, staram się odwiedzać gminy naszego regionu także po to, żeby nie stracić kontaktu z ludźmi i ich problemami. Bardzo lubię bezpośrednie relacje i rozmowy.

Tydzień nie sejmowy to czas na spotkania w terenie, podczas których omawiamy z samorządowcami potrzeby inwestycyjne poszczególnych gmin i powiatów. Praca posła na Sejm to również spotkania z mieszkańcami – nie tylko podczas zorganizowanych spotkań, ale także dyżury w moim biurze poselskim. Zawsze powtarzam, że sukcesy są możliwe tylko dzięki dobrym relacjom.

Jak łączy Pan swoją pracę, życie rodzinne i pasję historyczną?

Każdą wolną chwilę spędzam razem z żoną Bożeną i dwójką dzieci: 7-letnią córeczką Gabrysią i 15-letnim synem Bartkiem. Jak tylko jest to możliwe, wyjeżdżamy na kilka dni do znajomych z okresu studiów lub w nasze polskie Tatry. Z synem mamy też kontakt poprzez wspólną pasję sportową, ćwiczymy w domu i kibicujemy, na bieżąco komentując wydarzenia sportowe. Córeczka jest na etapie nauki jazdy na nartach i pływania. Żona i cała rodzina wspierają mnie w działaniu i bez tego wsparcia nie byłoby możliwości działania na taką skalę, za co bardzo serdecznie dziękuję i z czego bardzo się cieszę. Co do pasji historycznej, to po napisaniu doktoratu z nauk humanistycznych, kilkanaście lat temu, musiałem, z uwagi na pełnione funkcje i brak czasu, trochę tę pasję czasowo odłożyć na bok, ale liczę, że kiedyś do niej powrócę.

MM

(...) staram się odwiedzać gminy naszego regionu także po to, żeby nie stracić kontaktu z ludźmi i ich problemami

Inwestycje 2021

Mając na uwadze przede wszystkim rozwój naszej gminy i poprawę warunków życia mieszkańców przeprowadzono w 2021 roku wiele inwestycji.

Były to przede wszystkim przebudowy dróg, budowy chodników, remonty oraz modernizacje budynków i innych obiektów znajdujących się na terenie gminy. W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców, a przede wszystkim pieszych i uczestników ruchu drogowego gmina zamontowała bariery ochronne w miejscowościach Buków, Wzdów i Jabłonica Polska oraz wybudowała kolejne odcinki chodników w Haczowie, Bukowie, Trześniowie, Jasionowie, Jabłonicy Polskiej i we Wzdowie. Nowe nawierzchnie uzyskały również drogi gminne czy drogi dojazdowe do pól. W Malinówce koło kościoła został przebudowany przepust drogowy, który umożliwi lepszy dojazd mieszkańców do centrum miejscowości. W ramach inwestycji wykonano również nowe miejsca parkingowe.

W Trześniowie przy Samorządowym Przedszkolu oraz w Malinówce naprzeciwko cmentarza, gdzie powstał nowy parking z nawierzchnią asfaltową. Celem zadań było właściwe zagospodarowanie terenu gminnego z przeznaczeniem na drogi i miejsca parkingowe. Ważnym elementem inwestycji mającym na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym jest sukcesywnie budowanie nowych odcinków oświetlenia ulicznego. W bieżącym roku wykonano oświetlenie w Jasionowie, Jabłonicy Polskiej i Trześniowie. Wykonano również elewacje na budynku Domu Nauczyciela w Haczowie oraz przeprowadzono remonty w pomieszczeniach budynków Domu Ludowego w Malinówce, Jabłonicy Polskiej i Wzdowie

Inwestycje gminne miały na celu działania dla najmłodszych mieszkańców,

sportowców czy miłośników czytelnictwa. Kiedy uczniowie pozostali w domach na zdalnym nauczaniu czas ich nieobecności wykorzystano prace remontowe w szkołach. Malowane były ściany sal lekcyjnych, korytarzy, naprawiane podłogi, remontowane szatnie i łazienki. Niektóre szkoły wymagały wymiany dachu, czy odnowienia elewacji.

Przy udziale Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpac-

kiego gmina kończy zadanie inwestycyjne pn. „Rewitalizacja zespołu dworsko parkowego w Haczowie”. W zakres zadania weszło: remont budynku dworu (parter), odtworzenie zabytkowych malowideł ścian i sufitów w części zabytkowej i remont pozostałych pomieszczeń, wykonanie instalacji C.O., wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, internetowej i elewacji. Ponadto w ramach projektu wykonano prawie 2 km alejek

w przestrzeni parkowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą tj. oświetleniem, ławeczkami i koszami na śmieci, co zostało opracowane na podstawie map historycznych z katastru galicyjskiego z 1851 r. z uwzględnieniem zmian powstałych na przestrzeni lat.

Dbając o poprawę poziomu życia mieszkańców gmina Haczów od 2018 r. realizuje budowę sieci wodociągowej. W roku bieżącym wykonano ponad 7 km sieci wodociągowej w miejscowości Haczów i Trześniów. W przyszłym roku planowana jest kontynuacja, która obejmie kolejne miejscowości gminy.

Piotr Sabat

Plac rekreacyjny w Haczowie

Na wniosek sołtysa i rady sołeckiej w Haczowie, fundusz sołecki został przeznaczony na zakup i zabudowę urządzeń umieszczonych

na placu rekreacyjnym w Haczowie. Plac cieszy się dużą popularnością. Można odpocząć na huśtawkach w cieniu drzew, najmłodsi chętnie korzystają ze zjeż-

dźalni, domków i ścianek wspinaczkowych. Przy altanie ustawiony jest grill do dyspozycji mieszkańców i odwiedzających naszą miejscowość gości. Największym

zainteresowaniem cieszy się boisko do plażowej piłki siatkowej. Korzystajmy z placu bezpiecznie i dbajmy o elementy na nim ustawione.

MM

Informacja dotycząca pomocy finansowej

Gmina Haczów w 2021 roku wykonała zadanie pn.: „Wyposażenie boiska sportowego we Wzdowie”. Prace polegały na dostawie, montażu 4 szt. koszy na śmieci, 2 szt. bramek do piłki nożnej, 2 szt. bramek przenośnych do piłki nożnej.

Wykonanie powyższych prac oraz zakup sprzętu było możliwe dzięki uzyskaniu przez Gminę Haczów pomocy finansowej z budżetu Województwa Podkarpackiego w ramach

Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025.

Koszt całkowity zadania wyniósł: 17 776,65 zł. z czego pomoc finansowa

Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025 wyniosła: 8 532,79 zł. co stanowiło nie więcej niż 50% wartości zadania.

Emilia Cisowska

- wśród finalistów II etapu Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego im. Stanisława Jopka

W dniu 28 października uczennica z klasy V Szkoły Podstawowej w Malinówce Emilia Cisowska wzięła udział w II Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym im. Stanisława Jopka pod patronatem Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze”. I Etap Konkursu miał miejsce w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie. Uczennica wykonała 2 pieśni z repertuaru zespołu „Mazowsze”, a były to: „Wysłabym za dziada” oraz „Przepióreczka”.

Niezwykła interpretacja tych pieśni oraz wspinałe wykonanie wokalne zachwyciły jury konkursu. Emilia zajęła I miejsce w swojej kategorii wiekowej i tym samym przeszła do II Etapu Konkursu, który odbył się 25 listopada. Przesłuchania finałowe odbyły się w siedzibie zespołu „Mazowsze” w pałacu Karolin w Otrębusach, gdzie Emilia spędziła 4 dni. Wykonała dwie ludowe pieśni z repertuaru zespołu pt. „Kukułeczka” oraz „Łowiczanka”. Wzięła również udział w warsztatach prowadzonych przez muzyków zespołu, a także w roli słuchacza w uroczystej Gali Finałowej oraz koncercie laureatów konkursu wraz z chórem i orkiestrą „Mazowsza”.

Emilii serdecznie gratulujemy oraz życzymy dalszych sukcesów wokalnych!

Joanna Cynkar-Winnicka

Gmina dobra do życia

W listopadzie Polska Agencja Prasowa ogłosiła wyniki rankingu „Gmina dobra do życia.”

„Na rynku jest wiele zestawień, podsumowujących kondycję samorządów w wybranych - często wąskich - dziedzinach, dotyczących finansów, ochrony środowiska czy oświaty. My postawiliśmy sobie ambitny cel stworzenia ogólnopolskiego rankingu, który będzie pokazywał jakość życia w gminach przez pryzmat całego wachlarza czynników” piszą w serwisie samorząd.pap.pl inicjatorzy zestawienia.

Ranking powstał na bazie blisko 50 wskaźników z różnych obszarów:

m.in. środowiskowych, demograficznych, społeczno-ekonomicznych, infrastrukturalnych, ładu przestrzennego i innych. Jego autorem jest prof. dr hab. Przemysław Śleszyński z Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk.

Gmina Haczów uzyskała w rankingu wysoką pozycję.

Wyniki przedstawione zostały w sześciu różnych zestawieniach. Oprócz ogólnego rankingu wszystkich 2 477 gmin w naszym kraju opublikowano zestawienia w następujących kategoriach: A – miasta na prawach powiatu, B – obszary podmiejskie miast na prawach powiatu, C – gminy z siedzibą powiatu ziemskiego, D – gminy miejskie i miejsko-wiejskie z miastem powyżej 5 tys. mieszkańców, E – gminy wiejskie i miejsko-wiejskie z miastem do 5 tys. mieszkańców.

W rankingu ogólnym nasza gmina znalazła się na 726 miejscu. Jest to najwyższa lokata wśród gmin Powiatu Brzozowskiego. Pozostałe gminy po-

wiatu znalazły się odpowiednio: Brzozów na 1006 miejscu, Jasienica Rosielna 1363, Domaradz 1975, Dydnia 2020 i Nozdrzec na 2143.

Jeszcze lepiej wygląda pozycja Gminy Haczów w rankingu kategorii E – gmin wiejskich i miejsko-wiejskich z miastem do 5 tys. mieszkańców. Na 1587 takich gmin w skali kraju znaleźliśmy się na 291 pozycji, co oznacza, że jesteśmy wśród 20% gmin najwyższej sklasyfikowanych. Gdy spojrzymy na gminy z naszego województwa, które w tej kategorii uplasowały się wyżej od nas to okazuje się, że w południowej części regionu jedynie Gmina Cisna może pochwalić się wyższą lokatą.

Powody do radości są tym większe, że ranking powstał bez udziału gmin, w oparciu o szeroką gamę ogólnie dostępnych wskaźników. Mamy więc dobry pretekst do tego, aby od czasu do czasu zamiast narzekać – cieszyć się z tego gdzie mieszkamy i jak to miejsce jest postrzegane z zewnątrz.

Więcej o rankingu można dowiedzieć się pod adresem: <https://samorząd.pap.pl/kategoria/gmina-dobra-do-zycia/o-rankingu>.

Piotr Rostek

Stanowisko Rady Gminy Haczów w sprawie obwodnicy Miejsca Piastowego

W dniu 28 października 2021 r. w trakcie obrad XXVIII Sesji, Rada Gminy Haczów wydała oświadczenie w sprawie planowanej budowy obwodnicy Miejsca Piastowego. W dokumencie tym Radni wyrażają swój sprzeciw przeciwko planowanemu przebiegowi drogi na terenie Gminy Haczów.

W sierpniu br. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zwróciła się do Urzędu Gminy o wydanie opinii na temat planowanych wariantów przebiegu drogi. Z przedstawionych pięciu wariantów tylko jeden przebiega przez teren Gminy Haczów. Droga planowana na terenie naszej gminy nie jest tak naprawdę obwodnicą Miejsca Piastowego, a jej odgałęzieniem, łączącym planowaną obwodnicę z węzłem Iskrzynia drogi S-19. Problem w tym, że zaproponowano jej przebieg przez tereny,

na których PGE zaplanowało budowę dużej farmy fotowoltaicznej. Prace przygotowawcze do realizacji tej inwestycji są już znacznie zaawansowane, a właściciele terenu uzgodnili już warunki jego udostępnienia.

Powstanie takiej farmy byłoby dużą korzyścią dla Gminy gdyż przyczyniłoby się do generowania znacznych przychodów do budżetu z racji zobowiązań podatkowych jej właściciela. Z drugiej strony planowana droga dzieli duże działki rolne, więc nawet gdyby realizacja farmy fotowoltaicznej nie doszły do skutku to produkcja rolna na dużym obszarze zostałaby znacznie utrudniona poprzez ograniczenie możliwości dojazdu.

Z powyższych powodów przebieg drogi oznaczonej na mapie jako „Podwariant 1a” został przez wójta zaopiniowany negatywnie. Swoje sprzeciw wobec takiego przebiegu drogi złożyli również PGE, oraz wła-

ściciele terenów rolnych. Niestety, z korespondencji przysłanej w październiku wynika, że GDKiA przystępuje do opracowania tzw. decyzji środowiskowej właśnie dla tej drogi. W praktyce jest to pierwszy etap w opracowaniu dokumentacji technicznej inwestycji.

Dlatego Rada Gminy przyjęła oświadczenie, w którym w trosce o dobro mieszkańców i rozwój Gminy wyraża swój protest przeciwko planowanemu przebiegowi drogi.

Pełny tekst oświadczenia opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: <https://bip.haczow.pl/oswiadczenie-nr-1-2021-rady-gminy-haczow-z-dnia-28-pazdziernika-2021-r#cnt>

Piotr Rostek

„Cztery pory roku w gminie Haczów”

Komisja konkursowa oceniła zgodność z tematem konkursu, spójność stylu pracy, innowacyjne podejście do tematu oraz wartość estetyczną i wyłoniła zwycięzców:

I miejsce dla
Jakuba Szelesta
i Darii Guzior

II miejsce dla
Emilii Terleckiej
i Julii Terleckiej

III miejsce dla
Amelii Przybyły
i Jakuba Szuby

Piękne fotografie będą wykorzystane do przygotowania gminnego kalendarza na rok 2022 oraz będą eksponowane w budynku urzędu gminy Haczów.

Zapraszamy na kolejną edycję pod hasłem „Cudze chwalicie swego nie znacie”. Wystarczy samodzielnie wykonane zdjęcie, przedstawiające architekturę charakterystyczną dla naszej gminy w czterech porach roku.

Pierwsza edycja konkursu fotograficznego rozstrzygnięta!

**czyste powietrze
zdrowy wybór**

**GMINNY PUNKT
KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY
PROGRAMU „CZYSSTE POWIETRZE”**

www.czystepowietrze.gov.pl
www.bip.wfosigw.rzeszow.pl

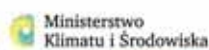
Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

WFOSIGW
Rzeszów
Województwo Podkarpackie
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej
w Rzeszowie

#1 „Przewodnik po programie „CZYSTE POWIETRZE”

Weź dotację na wymianę kopciucha i termomodernizację Twojego domu

Ile?

do 30 000 zł – podstawowy poziom dotacji przy rocznych dochodach wnioskodawcy 100 000 zł

do 37 000 zł – podwyższony poziom dotacji przy miesięcznych dochodach na osobę do 1400 zł (gospodarstwo wieloosobowe) lub do 1960 zł (gospodarstwo jednoosobowe)

Dla kogo?

Osoby fizyczne – właściciele/ współwłaściciele budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wydzielonych w budynku jednorodzinnym lokalach mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą

Na co?

- wymiana, zakup i montaż nowego źródła ciepła
- instalacja centralnego ogrzewania lub ciepłej wody użytkowej (w tym kolektory słoneczne i pompa ciepła do samej cwu)
- wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła
- mikroinstalacja fotowoltaiczna
- ocieplenie przegród budowlanych
- stolarka okienna i drzwiowa
- dokumentacja (audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy)

Gdzie?

Informacje o programie można uzyskać na stronie czystepowietrze.gov.pl, w wfośigw oraz gminach, które zawarły porozumienia o realizacji programu

czystepowietrze.gov.pl

#2 „Przewodnik po programie „CZYSTE POWIETRZE”

I część podstawowy poziom dofinansowania

Dwa poziomy dotacji

II część podwyższony poziom dofinansowania (wymóg zaświadczenie o wysokości dochodu wydane przez Twoją gminę)

Roczny dochód wnioskodawcy nie przekracza **100 000 zł**

Dochód

Sredni miesięczny dochód na osobę nie przekracza:

1400 zł w gospodarstwie wieloosobowym

1960 zł w gospodarstwie jednoosobowym

25 000 zł + 5000 zł z fotowoltaiką
Wymiana źródła ciepła na pompę ciepła (typu powietrze/woda lub gruntowa)

20 000 zł + 5000 zł z fotowoltaiką
Wymiana źródła ciepła na inne niż pompa ciepła (typu powietrze/woda lub gruntowa)

10 000 zł
Termomodernizacja, wentylacja mechaniczna, dokumentacja, **bez wymiany źródła ciepła**

Wszystkie przedsięwzięcia mogą zawierać: wentylację mechaniczną, termomodernizację, dokumentację
Maksymalne poziomy dotacji dla całego przedsięwzięcia

32 000 zł + 5000 zł z fotowoltaiką
Wymiana źródła ciepła

15 000 zł
Termomodernizacja, wentylacja mechaniczna, dokumentacja, **bez wymiany źródła ciepła**

Kocioł gazowy kondensacyjny	30%	4500 zł
Gruntowa pompa ciepła	45%	20250 zł
Instalacja c.o. i c.w.u.	30%	4500 zł
Wentylacja mechaniczna	30%	5000 zł
Audyt energetyczny (nieobowiązkowy)	100%	1000 zł
Ocieplenie przegród budowlanych	30%	45 zł/m ²

Maksymalne kwoty dotacji i intensywność dofinansowania wybranych elementów dla podstawowego i podwyższonego poziomu dofinansowania

Kocioł gazowy kondensacyjny	60%	9000 zł
Gruntowa pompa ciepła	60%	27000 zł
Instalacja c.o. i c.w.u.	60%	9000 zł
Wentylacja mechaniczna	60%	10000 zł
Audyt energetyczny (nieobowiązkowy)	100%	1000 zł
Ocieplenie przegród budowlanych	60%	90 zł/m ²

czystepowietrze.gov.pl

Dodatkowe informacje o programie uzyskasz w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym Programu „Czyste Powietrze” pok. 15 Urząd Gminy Haczów, tel. 134391002 wew. 42

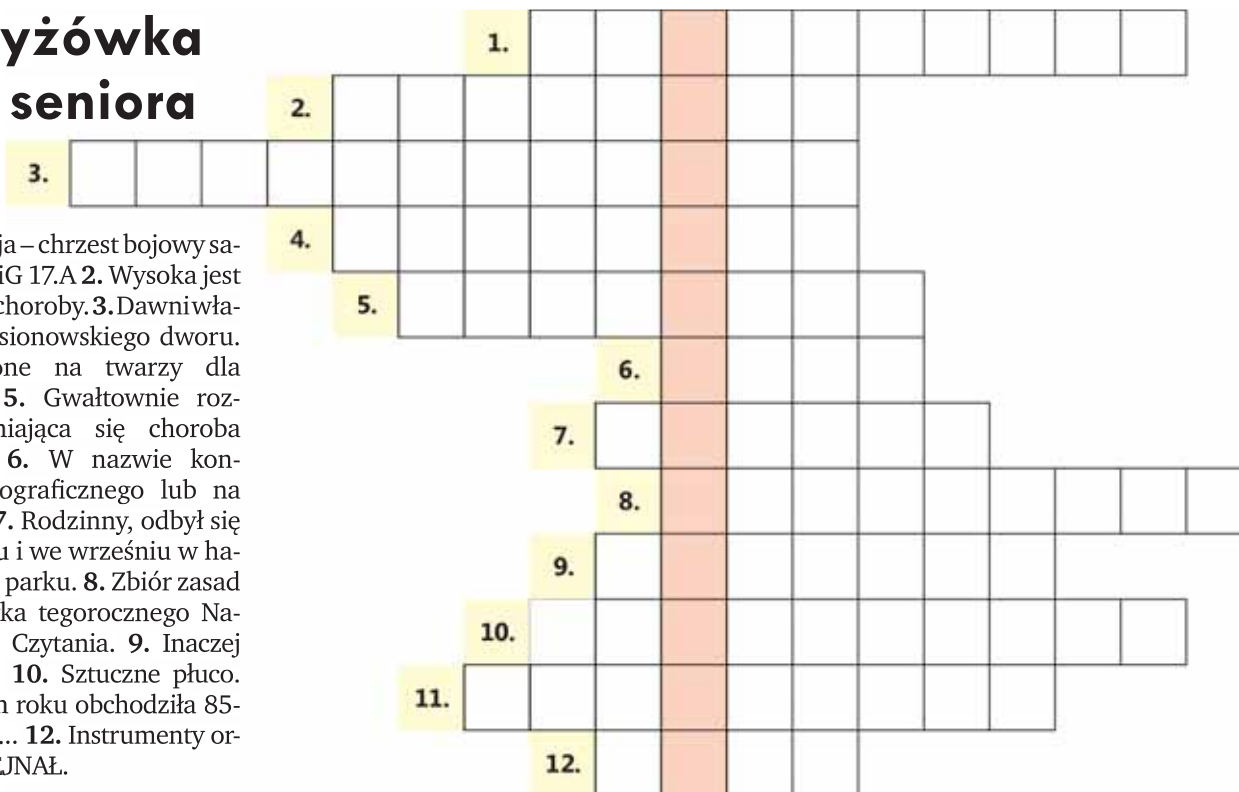
Za pośrednictwem Gminnego Punktu Konsultacyjnego w UG Haczów złożysz wniosek o dofinansowanie w ramach programu „Czyste Powietrze”

GAZETA GMINNA

Redakcja *Marzena Macyk, Dominik Kaszuba*, Urząd Gminy Haczów 36-213 Haczów 573
telefon: (13) 43-91-002, faks: (13) 43-91-696, e-mail: info@haczow.pl. Skład, łamanie: *graffia.pl*

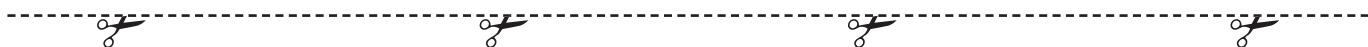

Krzyżówka dla seniora

1. Operacja – chrzest bojowy samolotu MiG 17.A 2. Wysoka jest objawem choroby. 3. Dawni właściciele jasionowskiego dworu. 4. Noszone na twarzy dla ochrony. 5. Gwałtownie rozprzestrzeniająca się choroba zakaźna. 6. W nazwie konkursu fotograficznego lub na grzędce. 7. Rodzinny, odbył się w czerwcu i we wrześniu w haczowskim parku. 8. Zbiór zasad – bohaterka tegorocznego Narodowego Czytania. 9. Inaczej odległość. 10. Sztuczne płuco. 11. W tym roku obchodziła 85-lecie. OSP... 12. Instrumenty orkiestry HEJNAŁ.

W konkursie mogą wziąć udział seniorzy (60+). Wśród uczestników konkursu rozlosowane zostaną trzy nagrody rzeczowe. Prawidłowo wypełniony i podpisany formularz na wyciętym z czasopisma fragmencie należy dostarczyć do dnia 15 stycznia 2022 r. (data wpływu) osobiście lub za pośrednictwem poczty na adres: Urząd gminy Haczów 36-213 Haczów 573 z dopiskiem „KRZYŻÓWKA DLA SIENIORA”.

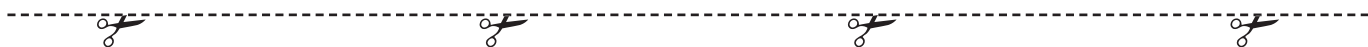
HASŁO

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Dane uczestnika konkursu: Imię i nazwisko
 adres
 telefon (opcjonalnie):

Informujemy, że: • Administratorem danych osobowych jest Wójt gminy Haczów, z siedzibą pod adresem: 36-213 Haczów 573; • Inspektorem ochrony danych jest Ewa Gawron – e-mail: merit.inspektor.rodo@gmail.com; • Dane osobowe przekazane przez uczestnika zostaną wykorzystane wyłącznie w celu realizacji konkursu; • Imiona, nazwiska oraz miejscowość zamieszkania zwycięzców będą opublikowane na stronie internetowej gminy Haczów; • Więcej informacji na temat ochrony danych osobowych na stronie haczow.pl/rodo; • Pełna treść regulaminu konkursu dostępna jest na stronie haczow.pl/krzyzowka. • Zapoznałam/em się z powyższymi informacjami i chcę wziąć udział w konkursie:

(podpis uczestnika).....

Konkurs „Krzyżówka dla dzieci” rozstrzygnięty

Serdecznie dziękujemy za udział w zorganizowanej przez redakcję Gazety Gminnej zabawie „Krzyżówki dla dzieci”. Gratulujemy imponującej wiedzy o naszej gminie zwłaszcza w tak młodym wieku. Wpłynęło do nas wiele zgłoszeń z poprawnymi odpowiedziami, spośród których wylosowaliśmy 3 nagrody rzeczowe, ufundowane przez Wójta Gminy Haczów.

Szczęśliwymi zwycięzcami są: **Tatiana Ekiert, Maja Prugar, Dagmara Stachura.**

Serdecznie gratulujemy.